

Zriaďovateľ

TT
SK TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom
maďarským – Vidékfejlesztési Szakközépiskola

Námestie sv. Štefana 1533/3 | 929 38 Dunajská Streda–Dunaszerdahely |
Slovenská republika

číslo spisu: 00217/2019/SOŠRUDS

Smernica na prevenciu proti šikanovaniu na Školskom internáte pri Strednej odbornej škole rozvoja vidieka s VJM v Dunajskej Strede

Stredná odborná škola rozvoja vidieka
s vyučovacím jazykom maďarským -
Vidékfejlesztési Szakközépiskola
Námestie sv. Štefana 1533/3

Dunajská Streda 01. 02. 2019

Mgr. László Szabó
riaditeľ školy

Čl. 1 Úvodné ustanovenia

Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí a žiakov, možnosti preventívneho pôsobenia a metódy riešenia šikanovania žiakov v nadväznosti na zodpovednosť školy a školského zariadenia podľa §144 ods.1 písm. o) a § 153 ods. 1 zákona . 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov a na práva žiaka podľa §144 ods. 1 písm. i) a k) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so Smernicou č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Čl. 2 Charakteristika šikanovania

1. **Šikanovaním** rozumieme správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka alebo úmyselný, spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť.
2. **Podstatou šikanovania** sú najmä úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému, agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov, prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.
3. Šikanovanie sa môže prejaviť:
 - a) **v priamej podobe** : sú to fyzické útoky, urážlivé prezývky, nadávky, posmech, zosmiešnenie, príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôle obeť, odcudzenie vecí, vyhrážanie, zastrašovanie, vydieranie, zneužitie osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovanie,
 - b) **v nepriamej podobe** : prehliadanie, ignorovanie, zámerné vyčleňovanie z kolektívu alebo nedobrovoľné vystavovanie agresívnym situáciám.
4. **Kyberšikanovanie** je priama forma šikanovania. Ide pri nej o zneužitie informačno-komunikačných technológií / telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí/ na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie. Môže sa spájať s inými formami šikanovania.
5. **Kyberšikanovanie má tieto znaky**
 - a) sociálna alebo psychická prevaha agresora, fyzická prevaha nie je nutná,
 - b) agresor vystupuje často anonymne,
 - c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,
 - d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu

- a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
- e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
 - f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
 - g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
 - h) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
 - i) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,
 - j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
 - k) zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.

6. Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.

7. Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin

- a) ublíženia na zdraví / § 155 Trestného zákona /,
- b) obmedzovania osobnej slobody / § 183 Trestného zákona /,
- c) lúpeže / § 188 Trestného zákona /,
- d) vydierania / § 189 Trestného zákona /,
- e) hrubého nátlaku / § 190 Trestného zákona /,
- f) nátlaku / § 192 Trestného zákona /,
- g) porušovania domovej slobody / § 194 Trestného zákona /,
- h) sexuálneho násillia / § 200 Trestného zákona /,
- i) sexuálneho zneužívania / § 201 až 201b Trestného zákona /,
- j) krádeže / § 212 Trestného zákona /,
- k) neoprávneného užívania cudzej veci / § 215 Trestného zákona /,
- l) poškodzovania cudzej veci / § 245 Trestného zákona /,
- m) nebezpečného vyhrážania sa / § 260 Trestného zákona /,
- n) nebezpečného prenasledovania / § 360a Trestného zákona /,
- o) výroby detskej pornografie / § 368 Trestného zákona /,
- p) rozširovania detskej pornografie / § 369 Trestného zákona /,
- q) prechovávanía detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení / § 370 Trestného zákona /,
- r) ohovárania / § 373 Trestného zákona /.

8. Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu (§ 49 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) alebo priestupku proti majetku (§ 50 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

9. Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkeho veku (§ 22 Trestného zákona) nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.

10. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin
 a, neprekazenia trestného činu (§ 341 Trestného zákona),

- b, neoznámenia trestného činu (§ 340 Trestného zákona),
c, ublíženia na zdraví (§ 158 Trestného zákona).

Čl. 3

Prevenia šikanovania

1. Základným preventívnym opatrením Školského internátu pri SOŠ RV s VJM v Dunajskej Strede je princíp:

„Sme internát, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“

2. Prevenia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou
 - a) súčasťou výchovného procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca ,
 - I. osobný a sociálny rozvoj,
 - II. mediálna výchova,
 - III. multikultúrna výchova,
 - IV. ochrana života a zdravia,
 - V. výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
 - VI. výchova k občianstvu,
 - VII. boj proti extrémizmu,
 - VIII. výchova k manželstvu a rodičovstvu.
 - b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školským zariadením alebo inými relevantnými subjektmi.
3. Riaditeľ internátu, vedúci vychovávateľ, skupinoví vychovávateľa priebežne informujú zákonných zástupcov, opatrovníka, osoby, ktorým súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu o preventívnych činnostiach školy. Pri realizácii preventívnych činností internátu riaditeľ školského internátu, vedúci vychovávateľ, skupinoví vychovávateľa venujú zvýšenú pozornosť efektívnosti týchto činností.
4. Riaditeľ internátu, vedúci vychovávateľ, skupinoví vychovávateľa vopred preveria navrhované preventívne činnosti školského zariadenia s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu neodborných činností, ako aj škodlivému vplyvu kultov, siekt či extrémistických organizácií na žiakov.
5. Riaditeľ školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania všetkých žiakov a ich zákonných zástupcov, zamestnancov školy, osoby, ktoré sa starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.
6. Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania. Pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie
 - a) vytvára pozitívne prostredie v škole,
 - b) podporuje prosociálne správanie a vzťahy detí,

- c) určuje pravidlá správania sa a používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií v priestoroch internátu),
 - d) zabezpečuje zverejnenie kontaktných údajov inštitúcii, ktorá sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberá,
 - e) určuje v pracovnom poriadku školského internátu povinnosť oznamovať podozrenie zo šikanovania,
 - f) zabezpečuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, a to prostredníctvom digitálnej gramotnosti učiteľov,
 - g) spolupracuje s odbornými zamestnancami CPPPaP v Dunajskej Strede a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne,
 - h) zapája do prevencie šikanovania žiacku radu, radu školy a zriaďovateľa.
7. Úlohou vedenia školy, všetkých pedagogických a nepedagogických zamestnancov Školského internátu pri SOŠ RV s VJM v Dunajskej Strede je vytvoriť pozitívnu klímu v školskom zariadení, aby sa predchádzalo prejavom antisociálneho správania žiakov i skupín žiakov.
 8. Táto smernica je v súlade s pravidlami správania a konania žiakov vrátane sankcií za ich porušenie zapracovanými vo vnútornom poriadku školského internátu.
 9. Skupinoví vychovávatelia zapracujú ustanovenia tejto smernice do svojich plánov práce,
 10. S touto smernicou sú povinní oboznámiť žiakov školského internátu všetci skupinoví vychovávatelia a túto skutočnosť zapísať do denníka výchovnej skupiny.
 11. S touto smernicou riaditeľ školského internátu oboznámi všetkých pedagogických zamestnancov školy na pracovnej porade.

Čl. 4

Metódy riešenia šikanovania

1. Pri zisťovaní a preverovaní šikanovania riaditeľ školy zabezpečí
 - a) zaistenie pomoci a ochrany obetiam,
 - b) dozor v skupine, kde sa preveruje šikanovanie,
 - c) preveruje šikanovanie v čase, keď agresor nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,
 - d) rozhovor so žiakmi, ktorí na šikanovanie upozornili, rozhovor s obeťou a agresormi,
 - e) nájdenie vhodných svedkov, individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami – nikdy nekonfrontovať obeť a agresora,
 - f) uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie v spolupráci s koordinátorom informatizácie alebo externým expertom,
 - g) kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov žiakov, zariadenie, v ktorom je žiak

umiestnený na základe rozhodnutia súdu a zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

- h) kontaktuje miestne príslušné centrum
- i) využitie anonymnej dotazníkovej metódy.
- j) vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadoch šikanovania,
- k) zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť najmenej 2 pedagogických zamestnancov ,
- l) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

Čl. 5

Opatrenia na riešenie situácie

V prípade, že sa vyskytne prípad šikanovania, sa budú používať tieto opatrenia:

1. Opatrenia pre obeť:

- a) odporučiť rodičom žiakov vyhľadať odbornú starostlivosť (*hlavne pedagogicko – psychologickú poradňu*),
- b) zorganizovať skupinový intervenčný program riaditeľa školy v spolupráci s CPPPaP a externou psychologičkou ,
- c) informovanie a poradenstvo pre osoby uvedené v článku 3 ods. 3.

2. Opatrenia pre agresora a jeho zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa starajú o dieťa:

- a) odporučiť zákonným zástupcom agresora vyhľadať odbornú starostlivosť (*hlavne CPPPaP a psychologičku*),
- b) výchovné opatrenia – vylúčenie žiaka zo školského internátu,

Čl. 6

Spolupráca školského internátu s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Riaditeľ školského internátu je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil šikanovania alebo spáchania trestného činu uvedeného v čl. 2 ods.7 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl. 2 ods. 8 v súvislosti so šikanovaním.

Riaditeľ školského internátu je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť

- a) podozrenie podľa odseku 1,
- b) skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov,
- c) opatrenia, ktoré prijal podľa článku 4 alebo 5.

Čl. 7

Spolupráca školského internátu so zákonnými zástupcami školy, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu

1. Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracujú riaditeľ školského internátu, vedúci vychovávateľ, skupinoví vychovatelia s rodinou obete a s rodinou agresora.
2. Pri pohovore s rodičmi sú pedagogickí zamestnanci povinní dbať na taktný prístup a najmä zachovanie dôvernosti informácií.
3. Spoluprácu pri danej problematike so špecializovanými inštitúciami za školu zabezpečuje riaditeľ školského internátu.
4. Riaditeľ školského internátu môže odporučiť zákonným zástupcom agresora a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený, umiestniť agresora na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.
5. O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školského internátu vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom poskytne každému zo zúčastnených osôb.

Čl. 8

Zodpovednosť školského internátu

1. Školský internát zodpovedá za žiakov ubytovaných na internáte v čase mimo školského vyučovania a školských akcií v súlade so zákona č. 245/2008 Zb. – školský zákon, Dohovorom o právach dieťaťa a podľa pracovného poriadku školského internátu.
2. Za povinnosť uvedenú v predchádzajúcom bode sú zodpovední všetci pedagogickí zamestnanci školského zariadenia, konkrétne:
 - a) tí, ktorí realizujú výchovný proces,
 - b) tí, ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas akcií rôzneho druhu (výlety, exkurzie, kultúrne podujatia, družobné návštevy, športové podujatia atď.)
 - c) tí, ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas záujmových krúžkov.
3. Šikanovanie, resp. jeho náznaky, nesmie byť zamestnancami školy v žiadnej miere akceptované. Pedagogický zamestnanec musí šikanovanie medzi žiakmi bez meškania riešiť, oznámiť túto skutočnosť vedúcemu vychovávateľovi, vedeniu školského internátu a každej jeho obeti poskytnúť okamžitú pomoc.

Čl. 9

Postup v prípade zistenia šikanovania

V prípade, že v priestoroch budovy počas pobytu na školskom internáte, resp. na školských akciách uvedených v čl. 4, bod 2, písm. c) sa zistí **prípád šikanovania**, je každý pedagogický resp. nepedagogický zamestnanec postupovať takto:

1. Ten zamestnanec, ktorý tento prípad zistí, informuje o tejto skutočnosti skupinového vychovávateľa agresora a obeť (**predtým si zistí meno a priezvisko týchto žiakov a triedu, ktorú navštevujú**), vedúceho vychovávateľa a riaditeľa školského internátu.
 2. Skupinoví vychovávateľa si na vyšetrenie prizvú daných žiakov, zamestnanca školy, ktorý skutočnosť oznámil a hlavného vychovávateľa ŠI (**pri zachovaní dôvernosti**). O danom vyšetrení spíšu zápis, pričom tento odovzdajú v 1 vyhotovení riaditeľovi školy.
- Jeden exemplár si nechajú pre svoju potrebu a priložia ho ku katalógovému listu žiaka.
3. V zápise popíšu skutočnosť, vyjadrenia agresora a obeť a navrhnu opatrenia na riešenie.
 4. Skupinoví vychovávateľa agresora a obeť v spolupráci s vedúcim vychovávateľom **si pozvú na pohovor rodičov, resp. zákonných zástupcov týchto žiakov**. Aj o tomto stretnutí spíšu zápis (*pozri bod č. 2*). K pohovoru prizvú aj zástupcu vedenia školy.
 5. Po písomnom uzavretí celého prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, vyjadrení agresora a obeť, rodičov, resp. zákonných zástupcov týchto žiakov **riaditeľ školy rozhodne o ďalšom postupe** v súlade s vnútorným poriadkom školského internátu, pracovným poriadkom školského zariadenia, resp. zákonom č. 300/2005 Z. z. a č. 372/1990 Zb.
 6. Nakoľko šikanovanie je závažným negatívnym spoločenským javom, celý prípad vyšetrenia šikanovania sa bude realizovať **pri zachovaní dôvernosti až do vyriešenia daného prípadu**. Týmto postupom nie je dotknutá informačná povinnosť školy.
 7. V prípade, že tento negatívny jav zistí žiak/čka školského internátu, je povinný/á okamžite o tejto skutočnosti informovať svojho skupinového vychovávateľa a v jeho neprítomnosti vedúceho vychovávateľa, resp. riaditeľa školského internátu.

Čl. 10

Záverečné ustanovenie a účinnosť

Táto smernica nadobúda platnosť 01. februára 2019, je zverejnená na webovej stránke Strednej odbornej školy rozvoja vidieka s VJM v Dunajskej Strede a platí v celom ŠI SOŠRV s VJM Dunajská Streda.

Zriaďovateľ:

TT TRNAVSKÝ
SK SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

**Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom
maďarským – Vidékfejlesztési Szakközépiskola**

Námestie sv. Štefana 1533/3 | 929 38 Dunajská Streda–Dunaszerdahely |
Slovenská republika

Oboznámenie s organizačnou smernicou:

<i>Dátum</i>	<i>Meno a priezvisko</i>	<i>Funkcia</i>	<i>Podpis</i>

Zriaďovateľ

TT TRNAVSKÝ
SK SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

**Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom
maďarským – Vidékfejlesztési Szakközépiskola**

Námestie sv. Štefana 1533/3 | 929 38 Dunajská Streda–Dunaszerdahely |
Slovenská republika

Zmenové konanie

Zmeny eviduje tvorca dokumentu.

P. č.	Dátum zmeny	Strana	Prepis, Doplnok	Obsah zmeny	Zmenu zaznačil